

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoPr/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614215518
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6614215518.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobkyne P. J., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom S. K. XXX/XU., XXX XX Z., právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Faludim, advokátom, so sídlom 9. Mája 20, 985 59 Vidiná, proti žalovanému Mesto Lučenec, so sídlom Novohradská č. 1, 984 01 Lučenec, IČO: 00 316181, právne zastúpenému JUDr. Danielom Pribylom, advokátom, so sídlom ul. Dr. Vodú 18, 984 01 Lučenec, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 14Cpr/1/2014-161 zo dňa 22. 10. 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 22. 10. 2015 určil, že rozviazanie pracovného pomeru výpoveďou dané žalobcom žalobkyni dňa 20.05. 2014, ktoré jej bolo doručené dňa 22. 05. 2014 je neplatné (prvý výrok). Žalobkyni priznal náhradu trov konania proti žalovanému vo výške 100% (druhý výrok).

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobkyňa so žalovaným uzavreli pracovnú zmluvu dňa 31. 08. 1999. Na základe dohody o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 28. 03. 2003 žalobkyňa vykonávala funkciu B. G. s miestom výkonu práce B. X. V. Q. B. W. Y. Y. v J. a B. X. V. Q. Q. Y. B. v J., ktorých zriaďovateľom je žalovaný. V B. X. V. Q. Q. Y. B. v J. bola v čase od 04. 12. 2013 do 31. 12. 2013 vykonaná kontrola zamestnankyňou Okresného úradu Banská Bystrica, Q.. I. R.. Na základe kontroly za kontrolované obdobie od 03. 09. 2013 do 21. 01. 2014 bol spísaný protokol o výsledku kontroly a zápisnica o prerokovaní protokolu, v ktorom bolo uložené zistené nedostatky odstrániť. Následne žalobkyni bolo doručené dňa 27. 02. 2014 upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny. Žalobkyňa bola dlhodobo práceneschopná od 10. 03. 2014. Dňa 31. 03. 2014 bola vykonaná inventarizácia v B. X. V. Q.S. Q.Y.B. v J.. Oznámenie o inventarizácii prevzala žalobkyňa v ten istý deň, t.j. 31. 03. 2014. O zistených nedostatkoch počas inventarizácie bol spísaný so zamestnankyňami žalovaného U. F. a P. Z. záznam o nedostatkoch. Žalobkyňa so zistenými nedostatkami nesúhlasila listom zo dňa 02. 04. 2014. Na základe zistení počas inventarizácie bola žalobkyni daná výpoveď podľa § 63 ods. 1 písm. e) zák. č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce v znení neskorších právnych predpisov zo strany žalovaného (ďalej aj „Zákonník práce“, resp. „ZP“). Žalobkyňa výpoveď prevzala dňa 22. 05. 2014. Žalobkyňa nesúhlasila s dôvodmi výpovede a listami zo dňa 26. 05. 2014, 23. 09. 2014 oznámila žalovanému, že trvá na tom, aby ju naďalej zamestnal. Pracovný pomer výpoveďou podľa oznámenia žalovaného skončil dňom 31.

07. 2014. Žalobkyňa podala žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru na okresnom súde dňa 30. 09. 2014.

Súd prvej inštancie mal preukázať, že žalovaný skončil pracovný pomer so žalobkyňou výpoveďou v zmysle § 63 ods. 1 písm. e) ZP. Vo výpovedi skutkovo a právne vymedzil dôvody výpovede, pričom podľa žalovaného žalobkyňa mala porušiť svoje povinnosti zamestnanca vyplývajúce z popisu jej pracovnej činnosti ako B.S. X., keď v popise pracovnej činnosti ako B.S. X. mala sledovať pohyb cien potravín, objednávať a obstarávať potraviny, zodpovedajúcej kvality v zmysle správnej výrobnéj praxe, využívať priame dodávky a dodávky od prvovýrobcov. Pri nákupe a skladovaní potravín mala sledovať dobu najneskoršej spotreby. Uskladnenie mala zabezpečovať v zmysle správnej výrobnéj praxe a hmotne zodpovedala za sklad potravín. Na základe zistenia zo dňa 31. 03. 2014 pri vykonávaní mimoriadnej inventarizácie mali byť zistené nedostatky, a to inventarizované potraviny, ktoré boli už otvorené nemali vyznačený dátum otvorenia balenia a údaj o množstve, ktoré bolo z balenia odobraté. Takisto po otvorení pôvodného balenia neboli zostávajúce potraviny dostatočne a vhodne (sponou, štipcom, šnúrkou) uzavreté, napr. cestovina kuskus v otvorenom pôvodne 5 kg balení, fazuľa biela, hrach žltý, orechová náplň, halušky v prášku, horčica, špagety, tarhoňa a cestoviny mušličky, pričom časť potravín v sklade bola po dátume spotreby, tieto sa nachádzali medzi ostatnými potravinami, neboli zvlášť označené ani uložené a to škoricový cukor s dátumom spotreby 15. 02. 2014, Granko s dátumom spotreby december 2013, kuskus s dátumom spotreby 07. 12. 2013, cestoviny abeceda s dátumom spotreby 15. 01. 2014, sirup mix 21. 02. 2014, pečeň kuracia mrazená s dátumom spotreby 09. 10. 2013, tekvica strúhaná mrazená s dátumom spotreby 05. 12. 2013.

Okresný súd zistil, že upovedomenie o mimoriadnej inventarizácii vykonávanej z dôvodu rozšírenia hmotnej zodpovednosti aj na iných zamestnancov žalobkyňa prevzala v deň konania inventarizácie, ktorá bola vykonaná v jej neprítomnosti. Prvoinštančný súd konštatoval, že dátum otvárania potravín nerieši žiaden právny predpis, ktorý by prikazoval vyznačovať dátum otvorenia. V súvislosti s potravinami po dobe spotreby, nachádzajúcimi sa v sklade (Granko, ktorému končila doba spotreby v decembri 2013 a kuskus, ktorému končila doba spotreby k 07.12.2013) bol okresný súd bol toho názoru, že tieto skutočnosti boli spochybňované najmä tým, že v čase predchádzajúcej kontroly v období od 04. 12. 2013 do 21. 01. 2014 (vychádzajúc zo zápisnice o prerokovaní protokolu ako aj z výpovede svedkyne Q.. I. R.) sa nenachádzali v sklade potraviny po uplynutí záručnej doby. Okresný súd zdôraznil, že pokiaľ inventarizačná komisia takýto tovar zistila, bolo potrebné prihliadať aj na to, že kľúče od skladu ako aj hmotnú zodpovednosť mali zamestnankyne B. Z. ako B. S. a žalobkyňa, medzi ktorými boli rozpory a konflikty. Súd prvej inštancie zistenia komisie, ktorá vykonávala inventúru v neprítomnosti žalobkyne považoval za spochybnené a taktiež nenapĺňajúce výpovedné dôvody uvedené vo výpovedi danej navrhovateľke dňa 20. 05. 2014. Z uvedených dôvodov okresný súd považoval výpoveď danú žalobkyňou žalobcom za neplatnú.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 151 ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“).

2. Proti rozsudku okresného súdu žalovaný včas podal odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol, eventuálne, aby vec zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Uviedol, že predchádzajúca kontrola bola vykonaná v zariadení školskej jedálne fakticky v dňoch 04. 12. 2013 až 31. 12. 2013. Dňa 14. 01. 2014 bol vyhotovený protokol o kontrole. Zo záznamu o nedostatkoch zistených počas inventarizácie zo dňa 07. 04. 2014 vyplýva, že boli zistené potraviny po dátume spotreby, a to: škoricový cukor (dátum spotreby 15. 02. 2014), Granko (dátum spotreby 12/2013), cestoviny abeceda (dátum spotreby 15. 01. 2014), syr tvrdý (dátum spotreby 28. 03. 2014), sirup mix (dátum spotreby 21. 02. 2014), a teda došlo k uplynutiu dátumu spotreby po vykonaní fyzickej kontroly Q.. I. R., preto nemohla zistiť u vyššie citovaných potravín uplynutie doby spotreby pri kontrole. Svedkyňa Q.. R. vo svedeckej výpovedi uviedla, že vykonávala kontrolu doby spotreby u náhodne vybraných druhov potravín a takéto sa v čase kontroly v čase nenachádzali. Ďalej poukázal na to, že členkami inventarizačnej komisie pri inventúre dňa 31. 03. 2014 boli nestranné zamestnankyne odboru školstva mestského úradu. Pochybenia zistené počas inventúry len z dôvodu neúčasti žalobkyne na inventúre bez preukázania akéhokoľvek zásahu alebo ovplyvnenia členov inventarizačnej komisie považuje za domnienku, ktorá nebola žiadnym dôkazom preukázaná.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zákonné a správne, pretože žalovaný ako zamestnávateľ v konaní nepreukázal splnenie zákonných predpokladov a podmienok na ukončenie pracovného pomeru (opakované zavinené porušenie

pracovnej disciplíny). Podľa žalovaného je zodpovedná za zistené nedostatky vyplývajúce z pochybne vykonanej inventarizácie, a to i napriek tomu, že sa nezdržovala dlhodobo na pracovisku z dôvodu práceneschopnosti, teda fakticky ani nemohla ovplyvniť množstvo, kvalitu a stav skladovaných potravín, ani dodržiavanie povinností v súvislosti so skladovaním potravín. Podľa jej názoru v danom prípade išlo aj o výnimku zákazu výpovede v ochrannej dobe v zmysle ust. § 64 ods. 1, písm. a), ods. 3 ZP. Práve žalovaný si dlhodobo neplnil povinnosti vyplývajúce zo zákonnej úpravy, najmä vytvárať priaznivé pracovné podmienky pre svojich zamestnancov, dlhodobo neriešil i napriek jej podaniam a sťažnostiam na podriadenú zamestnankyňu B. Z. konflikty, ktoré vyústili až k jej fyzickému napadnutiu zo strany B. Z.. Bola to práve B. Z., ktorá nerešpektovala jej pokyny v pozícii nadriadeného pracovníka, porušovala povinnosti z pracovnej zmluvy a v čase jej práceneschopnosti disponovala s kľúčmi od skladu potravín. Má za to, že v dôsledku uvedenej situácie sa žalovaný rozhodol dlhodobo neriešenú situáciu vyriešiť ukončením pracovného pomeru s ňou, a taktiež aj s B. Z.. I napriek tomu, že bola v ochrannej lehote, žalovaný účelovo vykonal inventarizáciu skladu potravín bez toho, aby sa inventúra vykonala na základe existujúcich skladištných kariet tak, aby bolo možné posúdiť, aké potraviny sa v sklade mali nachádzať. Závery a zistené nedostatky z vykonanej inventarizačnej kontroly skladu potravín, do ktorého mala najmä prístup osoba, s ktorou mala dlhodobý konflikt, boli posúdené ako porušenie pracovnej disciplíny z jej strany bez toho, aby mohla objektívne ovplyvniť dodržiavanie podmienok skladovania potravín, vrátane množstva, kvality a stavu uskladnených potravín. Zároveň si uplatnila trovy odvolacieho konania.

4. Odvolanie žalovaného bolo podané dňa 26. 11. 2015, teda ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol ku dňu 30. 06. 2016 zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilným sporovým poriadkom (ďalej aj „CSP“). Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny kódex - Civilný sporový poriadok, ktorý v prechodných ustanoveniach, v § 470 ods. 1 uvádza: „Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“ Pretože odvolacie konanie prebieha už v dobe účinnosti CSP, bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CSP s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, v zmysle ktorého ostávajú právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP zachované.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

6. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

8. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé.

9. Pretože odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalovaného v odvolaní.

10. Zákonník práce v ustanovení § 59 upravuje spôsoby skončenia pracovného pomeru. Platne skončiť pracovný pomer je možné jedine zákonným spôsobom, ktorý je vymedzený v uvedenom kogentnom ustanovení ZP a to: a) dohodou, b) výpoveďou, c) okamžitým skončením, d) skončením v skúšobnej dobe, e) uplynutím dohodnutej doby, ak bol pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú.

11. Výpoveď je jednostranný adresovaný právny úkon, na základe ktorého zamestnávateľ, resp. zamestnanec prejavil výslovným spôsobom skončiť pracovný pomer bez ohľadu na vôľu druhého účastníka. Výpoveď daná zamestnávateľom je možná len z taxatívnych dôvodov zakotvených v ustanovení § 63 ZP.

12. Jedným z dôvodov, pre ktoré zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď je, ak sú u zamestnanca dôvody, pre ktoré by s ním zamestnávateľ mohol okamžite skončiť pracovný pomer, alebo pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny; pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny možno dať zamestnancovi výpoveď, ak bol v posledných šiestich mesiacoch v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny písomne upozornený na možnosť výpovede.

13. Ustanovenie § 63 ods. 1 písm. e) ZP patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t.j. k takým právnym normám, ktorých hypotéza nie je priamo stanovená právnym predpisom a ktoré ponechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Zákonník práce zároveň neustanovuje, z akých východísk má súd vychádzať. Vymedzenie hypotézy platnej v každom konkrétnom prípade teda závisí od úvahy súdu. Súd môže pri skúmaní intenzity porušenia pracovnej disciplíny prihliadať na osobu zamestnanca, na funkciu, ktorú zastáva, na jeho doterajší postoj k plneniu pracovných úloh, na dobu a situáciu, v ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny, na mieru zavinenia zamestnanca, na spôsob a intenzitu porušenia konkrétnych povinností zamestnanca, na dôsledky porušenia pracovnej disciplíny pre zamestnávateľa. Zákonník práce teda ponecháva súdu širokú možnosť uváženia, aby rozhodnutie o neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou zodpovedalo tomu, či od zamestnávateľa možno spravodlivo požadovať, aby pracovný pomer zamestnanca aj naďalej pokračoval.

14. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi okresného súdu, že v posudzovanom prípade u žalobkyne neboli splnené podmienky pre skončenie pracovného pomeru v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce.

15. Ako už bolo uvedené, dôvodom pre danie výpovede zo strany žalovaného bolo, že inventarizované potraviny, ktoré boli otvorené, nemali vyznačený dátum otvorenia balenia, nemali údaj o množstve, ktoré bolo z balenia odobraté, resp. neboli dostatočne a vhodne uzavreté, pričom boli zistené potraviny, ktoré boli v sklade po dátume spotreby, nachádzali sa medzi ostatnými potravinami a neboli zvlášť označené ani uložené.

16. Odvolací súd zhodne s názorom okresného súdu pri rozhodovaní prihliadol na to, že žalobkyňa od 10. 03. 2014 bola práceneschopná a nemala dlhodobý prístup k priestorom skladu, pretože musela odovzdať kľúče. Z písomného vyjadrenia žalobkyne (č.l. 21 spisu) vyplýva, že kľúče od skladu odovzdala dňa 03. 03. 2014.

17. Žalobkyňa cca jeden mesiac pred inventarizáciou (ktorej sa nemohla zúčastniť z objektívnych dôvodov, t.j. neskoro doručené oznámenie žalovaného o inventarizácii a jej dlhodobá práceneschopnosť) teda nemohla disponovať, kontrolovať potraviny v sklade, ani zabezpečiť označenie potravín po dátume spotreby, oddelené uloženie potravín po dátume spotreby od ostatných potravín, ovplyvniť eventuálnu zámenu potravín za potraviny po dátume spotreby. Je nesporné, že prvé dva dôvody, nevyznačenie dátumu otvorenia balenia, údajov o množstve odobratých potravín, resp. nedostatočné uzavretie potravín, neupravuje žiaden právny predpis. Podľa názoru odvolacieho súdu označenie potravín a oddelenie potravín po dátume spotreby od ostatných potravín v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 písm. c) zák. č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších právnych predpisov žalobkyňa taktiež nemohla ovplyvniť, pretože nemala prístup ku skladovým priestorom, pričom s potravinami disponovali iní zamestnanci, bez možnosti ich kontroly zo strany žalobkyne.

18. Je nesporné, že na pracovisku žalobkyne v B. X. V. Q.S. Q.Y. B., J. dochádzalo k závažným konfliktným situáciám medzi žalobkyňou a zamestnankyňou B. Z., o ktorých mal vedomosť žalovaný, čo vyústilo až k fyzickému napadnutiu žalobkyne. I z výsluchu svedkyne Q.. I. R. vyplýva, že kontrolu v čase od 04. 12. 2013 do 31. 12. 2013 iniciovala samotná žalobkyňa, pretože Z. S. B. Z. nerešpektovala jej príkazy v pozícii priamej nadriadenej, neplnila si pracovné povinnosti. Počas dlhodobej práceneschopnosti žalobkyne disponovala naďalej s kľúčami od skladu i s potravinami v sklade B. Z., pričom žalobkyňa žiadnym spôsobom nemohla ovplyvniť akúkoľvek činnosť B. Z., eventuálne iných zamestnancov.

19. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že žalobkyňi bolo doručené upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalovaného dňa 27. 02. 2014. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa odovzdala kľúče od skladu dňa 03. 03. 2014 zastupujúcej riaditeľke, nezdržovala sa na pracovisku, pričom od 10. 03. 2014 bola práceneschopná, a teda žalobkyňi nebol daný zo strany žalovaného ani dostatočný časový priestor na odstránenie nedostatkov v práci.

20. Podľa názoru odvolacieho súdu na strane žalobkyne nedošlo ani k menej závažnému porušeniu pracovnej disciplíny, a teda k naplneniu zákonných dôvodov pre danie výpovede žalovaným.

21. Z uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, ktorý v zmysle aplikovanej zásady úspechu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. (od 01. 07. 2016 § 255 ods. 1 CSP) považuje taktiež za správny.

22. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalobkyňa, preto jej podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).